

نایب رئیس انجمن اپیدمیولوژی ایران از وقوع پیک پنجم و ششم خبر داد

شورش کرونا

ملیحه محمودخواه شرایط این روزها بسیار خطرناک است با اعلام آخرین وضعیت رنگ بندی شهرهای کشور اعلام شد که همه مراکز استان ها قرمز است و این نشان می دهد که شرایط در کل کشور بحرانی است.

نقشه رنگ بندی شهرهای کشور که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آن را تهیه کرده، نشان می دهد که به جز مناطق کوچکی در شرق کشور، تقریباً همه کشور و به خصوص همه مراکز استان ها و کلانشهرهای کشور در وضعیت قرمز کرونایی قرار گرفته اند.

در حال حاضر ۸۸ شهرستان در وضعیت قرمز و ۱۳۹ شهرستان نارنجی هستند. همچنین ۱۹۸ شهرستان در وضعیت زرد و ۲۳ شهرستان در وضعیت آبی قرار دارند. هفت مرکز استان شامل تهران، کرج، زنجان، خرم آباد، اصفهان، شیراز، ایلام و اراک در وضعیت قرمز بودند اما نقشه رنگ بندی جدید شهرهای کشور که در نرم افزار ماسک وزارت بهداشت منتشر شد نشان می دهد که همه مراکز استان ها و کلانشهرهای کشور در وضعیت قرمز قرار گرفته اند.

بر اساس آخرین اعلام وزارت بهداشت، ۲۵۷ شهرستان از جمله همه مراکز استان ها و کلانشهرها در وضعیت قرمز قرار گرفتند. همچنین ۱۲۹ شهرستان نارنجی، ۵۱ شهرستان زرد و ۱۱ شهرستان آبی هستند. سرعت افزایش بستری در خیز سراسری چهارم به مراتب شدیدتر از خیزهای قبلی است.

در رنگ بندی جدید کرونایی شهرهای کشور، همه مراکز استان ها شامل اردبیل، تبریز، ارومیه، سنندج، همدان، کرمانشاه، اهواز، بندرعباس، بوشهر، شهرکرد، یزد، رشت، گرگان، ساری، سمنان، مشهد، زاهدان، کرمان، یاسوج، بیرجند، بجنورد، قزوین و قم نیز که تا روز سه شنبه نارنجی یا زرد بودند به جمع شهرهای قرمز اضافه شدند. بسیاری از این شهرها در رنگ بندی ایام نوروز آبی بودند.

کوروش هلاکویی، نایب رئیس انجمن علمی اپیدمیولوژیست های ایران در گفت وگو با «شهرود» تأکید می کند که پیش از این بارها در جلسات و محافل پزشکی به این موضوع تأکید کرده بودم که نباید به کاهش آمار کرونا دل بست زیرا ماهیت ویروس و اپیدمی بودن آن به گونه ای است که سبب می شود دوباره به پیک های مکرر برخورد کنیم

پیک های بعدی نیز می آیند

این متخصص براساس مستندات علمی به این موضوع تأکید می کند که رسیدن به پیک های بعدی پنجم و ششم و بیشتر نیز با توجه به

شرایطی که در حال حاضر در کشور حاکم است اجتناب ناپذیر است؛ زیرا در حال حاضر روی شاخه بالارونده آن قرار داریم و وقتی به قله برسیم زیرا در حال حاضر این ویروس در کشورها شده و پادشاهی می کند و اقدامات همه جانبه و لازم براساس پروتکل ها برای جلوگیری از شیوع این ویروس انجام نمی شود و سیاست هایی که برای جلوگیری از این بیماری انجام می شود خلاف جریان حرکت این ویروس است.

اعلام سفر به شهرهای آبی و زرد اشتباه بود

یکی از این اشتباهات این بود که شهرهای آبی و زرد برای سفر در دوران کرونا نیاز به مجوز ندارند این در حالی است که باید شرایطی ایجاد می شد که این شهرها در همین وضعیت باقی بمانند نه اینکه ترددها، این شهرها را هم از وضعیت کم خطر یا خطر متوسط خارج کند.

هلاکویی با تأکید بر اینکه به عنوان یک اپیدمیولوژیست در آذرماه سال گذشته اعلام کردم که پیک چهارم به وقوع می پیوندد و باید راهکارها برای جلوگیری از آن محقق شود، ادامه می دهد: «با اینکه بارها بارها به این موضوع اشاره کردم اما هیچ توجهی به این صحبت ها نشد و حالا هم اعلام می کنم که باز هم اگر اقدامات جدی انجام نگیرد باید منتظر پیک پنجم و ششم و پیک های بعدی هم باشیم زیرا رخداد آنها اجتناب ناپذیر است.»

حرکت سینوسی ویروس

ماهیت اپیدمیولوژیک انتشار این ویروس ورود به پیک های بعدی را تسهیل می کند. اپیدمی کرونا پیش رونده است و انتقال فرد به فرد دارد و برخلاف اپیدمی های تک منبعی مانند بیماری اسهال خونی است و از سوی دیگر نیز هیچ اقدام تأثیرگذاری که بتواند جلوی شیوع این ویروس را بگیرد انجام نمی شود و بیشتر کارهایی که در این راستا انجام می شود اقدام اصلی نیست و به اعتقاد من تنها کارهای نمایی و برای رفع تکلیف است

اطلاعات درست به مردم داده شود

اگر مسئولان به این مرحله برسند که باید مردم را براساس ماهیت علمی همه گیری کرونا آگاه کنند و مردم از وقوع حتمی پیک بعدی آگاه باشند در زمان همه گیری ویروس به مشکل برنخواهیم خورد. در واقع ورود جامعه به پیک کرونا ماهیت این اپیدمی است و اگر این نکته به مردم گفته شود پیش از ورود به این پیک، مردم سبک زندگی و مواجهه خودشان برای جلوگیری

واکسیناسیون به طور کامل در شرف انجام است، با پیک های سهمگین روبه روست. دلایل علمی زیادی وجود دارد که نشان می دهد این ایمنی جمعی شکسته می شود و دوباره موج های ابتلا و مرگ و میر در این کشور افزایش پیدا می کند. بهترین کار برای مقابله با اپیدمی کرونا این است که مردم را آگاه کنیم که این اتفاق در پیش است و مردم در این شرایط همکاری بیشتری با سیستم بهداشت و درمان داشته باشند.

هنر، آگاه کردن مردم است

او تأکید می کند: «صعود و نزول منحنی همه گیری، ماهیت پیش رونده کروناست. هنر اصلی وزارت بهداشت در بیمارستان ها تجلی پیدا نمی کند، هنر وزارت بهداشت برای تأثیرگذاری بر صعود و نزول منحنی همه گیری کووید-۱۹ در دل جامعه و مردم است. شروع این هنر همراه با دادن آموزش های صحیح و جلب اعتماد مردم با فراهم آوردن انجام انبوه تست «پی سی آر» خواهد بود و به دنبال آن پیگیری موبه موی دستورالعمل ها. متأسفانه آقایان فقط برای سرپوش گذاشتن و خنثی کردن ضعف مدیریت، با احساسات مردم نقش بازی کرده و آدرس غلط می دهند.»

مردم کمتر در تجمعات باشند

هلاکویی تأکید می کند که بهتر است در سه تا چهار هفته آینده مردم کمتر در تجمعات حاضر شوند و اگر مراسم عروسی یا عزا دارند آن را به وقت دیگری موکول کنند. این نکته که گفته می شود در مناطق زرد و آبی می توان مراسم مبارک رمضان را برگزار کرد، اشتباه است؛ زیرا قطعاً برگزاری این مراسم خطر ابتلا در این شهرها را نیز تغییر می دهد. این در حالی است که باید از شرایط بی خطر در این شهرها حفاظت شود.

او با تأکید بر اینکه مدیریت در این شرایط در حال حاضر برعهده کسانی است که تخصص این کار را ندارند، ادامه می دهد: «با راهکارهای موجود نمی توان جلوی شورش چرخشی کرونا را گرفت و

از بیماری قطعاً برنامه ریزی خواهند کرد.

پیک چهارم را به گردن مردم نیندازید

این استاد تمام دانشگاه علوم پزشکی ایران با تأکید بر اینکه نباید این پیک را به گردن سفرهای مردم انداخت، خاطر نشان می کند: «مردم باید بدانند که براساس ماهیت اپیدمی در آستانه اوج بیماری قرار دارند و دیدوبازدیدها این رخداد طبیعی را تسهیل و بزرگ تر خواهد کرد. بنابراین اگر پیش از این به مردم گوشه های لازم داده می شد که براساس ماهیت این بیماری اوج اپیدمی کرونا از نظر علمی در راه است، حتماً همکاری بهتری از خود برای شکستن کمر ویروس نشان می دادند. آنوقت بود که می شد از مردم کمک لازم را گرفت و قاعدتاً مردم هم بیشتر رعایت می کردند و با مدیریت سفرها و دیدوبازدیدها از افزایش آمار ابتلا و تلفات کرونا در آینده جلوگیری می کردند.

مردم باید این را بدانند که رخداد پیک پنجم کرونا نیز براساس ماهیت علمی آن اجتناب ناپذیر است و دانستن این مطلب می تواند به رعایت بیشتر فاصله اجتماعی و دستورالعمل ها توسط مردم کمک کند، زیرا مردم برای جان شان نگران هستند اما وقتی تنها به مردم گفته می شود که راه ها باز است اما شما سفر نروید یا به مناطق زرد و آبی می توانید سفر کنید اما سفر به مناطق دیگر خطرناک است در واقع موقعیت آنان را برای گسترش بیشتر کرونا باز گذاشته ایم.

این اپیدمیولوژیست تأکید می کند که مردم باید این را بدانند که پس از رسیدن به قله پیک کرونا در اردیبهشت یا اوایل خرداد دوباره پس از چهار یا پنج ماه پیک پنجم رخ خواهد داد و با علم به این موضوع کارهای خود را براساس آن برنامه ریزی و مدیریت کنند.

به واکسن دل نیندید

دل بستن به واکسن واهی است و واکسن به هیچ وجه مشکل کرونا را در روزگار نزدیک برطرف نخواهد کرد. این موضوعی است که هلاکویی به آن اشاره می کند و می گوید: «واکسیناسیون زمانی مشکل را برطرف می کند که شما یک واکسن مفید داشته باشید که برای طول دوره زمانی مطلوب ایمنی بدهد و بتوانید در مدتی کوتاه برای مثال یک ماه یا ۴۵ روز ۶۰ میلیون نفر را واکسیناسیون کنید. والا واکسن قطره چکانی هیچ تأثیری بر ایمنی جمعی مردم نخواهد داشت هرچند کشورهای هم که واکسیناسیون را به صورت کلی انجام داده اند نمی توانند بگویند که اپیدمی در آنجا پایان یافته است و پیش بینی متخصصان بر این است که در آمریکا که به ادعای خودشان

نمی توان با راهکارهای موجود بر این حمله پیروز شد. غلبه کردن بر این شورش علم و دانش خاص خود را می خواهد و باید تصمیم ها درست گرفته شود.»

این استاد تمام دانشگاه خاطر نشان می کند: «مسئولان شهرها که تصمیمات عجیب و غریب می گیرند شاید بتوانند برخی از مسائل به وجود آمده در یک شهر را کنترل کنند اما نمی توانند ویروس کشنده ای را که در طی یکسال جان بیش از هزاران نفر را در کشور ما گرفته است را کنترل کنند. به همین دلیل برخی از قوانین اجتماعی نمی تواند راهکار مناسب برای جلوگیری از این ویروس باشد.»

مرگ و میرها بر گردن کیست

او با اظهار ناراحتی از اینکه باید از حجم بالای این مرگ و میرها در کشور ترسید، ادامه می دهد: «این مرگ و میرها در کشور بر گردن کیست چه کسی باید پاسخ این همه هموطن را بدهد که با این اطلاعات اشتباه و دست و پا شکسته رخت عزای عزیرانشان را بر تن می کنند.»

انتقال ویروس از طریق هوا برد

از همان ابتدا آدرس اشتباه به مردم داده شد. زمانی به مردم گفته شد که این ویروس از راه تماس اجسام منتقل می شود. بارها از تاریخ ۹ اسفند ۱۳۹۸ اعلام کردیم که انتقال این ویروس از راه هوا برد و تنفس است و توجه دیر هنگام به این اعلام، جان بسیاری از افراد را گرفت. این در حالی است که با آگاهی دادن درست و به موقع می توان جلوی این مرگ ها و انتشار ویروس را بگیریم یا اینکه در جهت کاهش این بیماری تلاش درست انجام دهیم، اما آنچه که به نظر می آید این است که این تلاش علمی و صحیح انجام نمی شود و اگر تلاشی هم صورت می گیرد در سایه چند صدایی هایی است که از بین می رود. باید به این نکته توجه داشت که هوشمندی و قدرت ویروس در برابر ما بیشتر است و همه جا آزادانه رهاست.

۲۰ راهکار برای گذشتن از پیک چهارم کرونا

سعید تأملی، معاون فنی معاونت بهداشت دانشگاه تهران نیز معتقد است که در شرایط فعلی و پیشرفت سریع سوش UK در تمام استان ها هرچه سریع تر ایستای قرنطینه گسترده، هدفمند و هوشمند محقق شود. او در گفت وگو با «شهرود» ۲۰ راهکار را برای عبور از این بحران پیشنهاد می دهد.

- ۱- آموزش عمومی مردم و مسئولین باروش های علمی و موثر
- ۲- واکسیناسیون گسترده و هرچه بیشتر مردم با اولویت بندی گروه های هدف آسیب پذیر و در معرض خطر
- ۳- لاک داون حداقل دو هفته ای و در خانه ماندن مردم
- ۴- مراعات و استمرار سه گانه «شفا» (شست و شوی مرتب دست ها، فاصله گذاری اجتماعی حداقل دو متر و استفاده مداوم و صحیح از ماسک)
- ۵- اجتناب و دوری از تجمعات و هرگونه دورهمی ها
- ۶- اجتناب از تردد های غیر ضروری درون شهری و بین شهری و ساماندهی معماری شهر
- ۷- تهیه مناسب در کلیه محیط ها و مکان های بسته، ادارات، وسایل نقلیه عمومی و...
- ۸- ردیابی و رهگیری فعال و پیگیری مستمر موارد تماس و ایزوله و قرنطینه آنان (حتی شده با الزامات قانونی)
- ۹- کنترل و مدیریت مسافرین ورودی از مرزهای زمینی، هوایی و دریایی و در حد توان و امکان ورودی های غیرقانونی خارج از مرزهای قانونی
- ۱۰- آمادگی هرچه بیشتر بیمارستان ها از لحاظ تخت، تجهیزات، داروها... و نیروی انسانی
- ۱۱- بازنگری و به روزرسانی شیوه نامه ها و پروتکل های پیشگیری و بهداشتی (روش های ایجابی و...) و همچنین گاید لاین های درمان های بستری و سرپایی و تسهیل دسترسی به داروهای آنتی وایرال
- ۱۲- جمع آوری به هنگام و سریع داده ها و اطلاعات و شفافیت آن و دسترسی سهل کارشناسان
- ۱۳- رصد مستمر اوربانت ویروس و نیز پیشرفت اپیدمی و مداخله به موقع
- ۱۴- اتاق فکر قوی با استفاده از نخبگان، متخصصین، کارشناسان - اپیدمیولوژی، ویروس شناسی، جامعه شناسی، بهداشت و مدیران عملیاتی با تجربه، برای تصمیم سازی و تصمیم گیری و رصد علمی پاندمی در جهان و کشور و راهکارهای عملیاتی
- ۱۵- ستاد و قراگاه های ملی و استانی با کلیه ارگان ها و بخش های مربوطه (عملیاتی و اجرایی قوی، پیگیر و منظم)
- ۱۶- بسیج هرچه بیشتر مردم و مشارکت واقعی آنان و نیز سازمان های مردم نهاد در امر کنترل و مهار اپیدمی
- ۱۷- استمرار ارتباط با سازمان های بین المللی و سایر کشورها جهت تبادل تجربیات و همکاری بین المللی به ویژه در مرزها
- ۱۸- حمایت اقتصادی و معیشتی قشر آسیب دیده از کرونا و شرایط اپیدمی
- ۱۹- ارتقاء و برنامه ریزی مجدد با توجه به شرایط و وضع موجود.
- ۲۰- استفاده حداکثری از رسانه ملی، رسانه های سمعی، بصری و مجازی و نیز بهره مندی حداکثر از IT در همه مراحل اپیدمی و روش ها.